

... mõtteks on ühises osaduses õppida ja jagada. See materjal kutsub kooliealisi lapsi meiega koos avastusretkele uurima Jumala sõna ning vastama kuuldule, kasvama osaduses Jeesusega.

... eesmärgiks on pakkuda lastele võimalust kuulda, vastu võtta ja reageerida sellele, mida Jumalal on neile läbi oma sõna ja oma Vaimu juhtimise anda.

Mis on Ava Ja?

Ei saa väita, et oleks olemas mingit keskmist või tavalist lasterühma! Just seetõttu pakub AvaJa valikmaterjale. Kas sinu rühm käib koos pühapäeviti või nädala keskel; on see suur või väike; on teil tegutsemiseks aega 30 minutit või enam kui tund; kitsastes või lahedates tingimustes ning kas selle rühma lapsed tunnevad Piiblit või ei tunne – igal juhul leiad siit oma rühmale sobivaid tegevusi. Võttes arvesse oma rühma laste eripära ning hetkeolukorda, saad nende materjalide põhjal kokku panna oma rühmale sobiva tunni.

Tee oma valik!

Kõigepealt loe läbi kõik pakutavad tegevused, mõttes ära märkides need, mida pead kohaseks oma grupile. Tasakaalustatud tunniprogrammi koostamiseks tuleks valida igast menüü alajaotusest vähemalt üks tegevus. Ära jäta teatud tegevusi välja vaid seetõttu, et pole taolist kunagi enne proovinud! Kui miski tundub sinu grupile sobivat - ole julge proovima! Hea on koostada programm varuga – liites elemente, mida ajapuuduse või – ülejäägi korral saab lisada või ära jätta.

Mälusalml on lastele õppimiseks ja meeldejätmiseks.

MENÜÜ Ava Vali Jaga

Piiblialus on mõeldud õpetajale. See on abiks piibliteksti lahti mõtestamisel ning selle üle mõtisklemisel palves, enne kui hakkad tundi koostama.

A Tee algus on oluline „silda ehitav“ programmi element, mis avab tunni teema, tutvustades sellega haakuvaid mõtteid ning aidates suunata laste huvi piiblisõnumi kuulamisele. Tulusam on läbida see kiirustamata.

P Piibliuurimine on erinevate lähenemisviisidega (jutustused, draamad, mõistatused, näitmaterjalid jpm) abiks laste avastamisprotsessis, aidates neil leida Jumala sõnumit Piiblist.

J Tee jätkamine aitab lapsel meisterdamise, rollimängude, laulude ja mõtiskelu vahendusel leida oma vastus Jumalale ning aitab rakendada kuuldu sõnumit lapse tavaelus.

Nr 8

JUMALALE ELATUD ELU

1. Täielik pühendumine

2. Koolitusel

3. Koolitusel

4. Kulla peale minek

1. tund

Täielik pühendumine

1 Sm 1, 2

Pühendumine

Küsi igalt jalgpalli treenerilt: keegi ei jõua kaugele ilma pühendumiseta. Isegi parimad ja andekamad mängijad ei ole edukad ilma täieliku pühendumiseta. See kehtib ka igapäeva elu kohta. Ükskõik mille tegemisel peab vaeva nägema, kui tahad edukas olla. Et saavutada hea tase, tuleb sellesse panna kogu ihu, hing ja vaim.

Vana Testamendi ajal ei olnud see teistmoodi. Prohvet Saamueli ema, Hanna, pööras kogu oma tähelepanu palvetamisele, et saada last. Lastetu olemine ei olnud ainult isiklik tragöödia. Tolleaja ühiskonnas oli see häbimärk. Inimesed surid noorelt ja kõik võitlesid rahva püsimise nimel.

Millengi eest palvetamine – ükskõik kui tõsiselt me seda teeme – on tihti ikkagi vaid asja algus. Mida me teeme siis, kui Jumal on meie palvele vastanud ja andnud meile, mida me kogu südamest oleme palunud? Kas me lõpetame sellega tegelemise ja täname Jumalat? Või näeme me palvevastust kui meie pühendumise algust ja mitte lõpptulemust? Hanna nägi oma palvevastust kui pühendumise algust. Ta oli juba ammu töötanud, et annab oma poja Jumalale ja ta oli innukas seda lubadust pidama. Sõna „pühendumine“ (*dedication*) tüvi tähendab „tagasi andmist“. Just nii nagu Hanna annab, iseenesele mõtlemata, oma lapse Saamueli tagasi Jumalale.

Kasvamine Jumalas

Isegi lapseas näitab Saamuel samasugust pühendumist nagu tema ema. Sel ajal kui preester Eeli pojad petsid ja tüssasid, jäi tema Jumalale ustavaks. Saamuel arvestas Jumalaga, samas kui Hofni ja Piinehas pidasid preestriks olemist päritavaks. Nad nägid preestriks olemist kui nende sünniga kaasnevat õigust Moosese seaduse järgi. Oma elus huvitusid nad rohkem materiaalistest väärtustest (nende loos näiteks ohvrilihas). Ka meie elus on vahel materiaalsed asjad tähtsamal kohal, kui Jumal. Kui Jumal on oma elust peaaegu välja jäetud, on lihtne muutuda kadedaks, petiseks ja tüssajaks. Võibolla näib see lugu meile natukene liiga vaga ja naiivne. Võime mõelda Hannast kui pühendunud ema stereotüübist ja Saamuelist kui kellestki kaugest ja natukene ebareaalsest jumalamehest.

Piiblis on veel teinegi tegelane, Saamuelist väga erinev, kes oli samuti pühendunud, Paulus. Ta kirjeldab oma kirjas Filipi kristlastele, mida Jumalale pühendumine tõeliselt tähendab. See ei tähenda ainult sihiteadlikkust, vaid ka rõõmsat, tasule vaatamata üleandmist Jumalale. Pauluse tasu oli eluaegne raske töö, mis lõppes vangistuse ja hukkamisega Roomas. Emotsioon, mis sellest kirjast õhkab, on aga rõõm. Samasugune rõõm, mida Hanna kirjeldab oma võrratult kaunis laulus. Paulus teadis, et ükskõik milline inimlik saatus teda ka ei tabaks on tõeline elu Jumalas elatud elu.

Elu või surm?

Prohvet pidi teatavaks tegema Eeli poegade teod, mis algasid väärast käitumisest, olukordadest, kus Jumal oleks saanud aidata, kui teda oleks palutud. Nende tegude tulemuseks oli, nagu see tihti juhtub, Jumala vastu patustamine. See oli surma viiv tee. Eeli pojad, nagu ka Pauluse vastased, seisid silmitsi surmaga; surmaga, mis on lahusolek eluallikast. Nad olid ise selle tee valinud lahutades end pattu tehes Jumalast. Saamuel valis elu Jumalas nagu seda tegi ka Paulus.

Gilliam Crow

Eesmärk: Avastada, et Jumalal on minu elu jaoks plaan ja et Jumal kuuleb mu palveid.

Mälusalm: Olen veendunud selles, et see, (Jumal), kes teis on alustanud head tööd, lõpetab selle enne Kristuse Jeesuse päeva. *Filipi 1:6*

Palve: Taevane Isa, aita mul uuesti pühenduda kõigele sellele, mida ma teen sinu teenituses.

A1 Puuseemned

Eesmärk: mõelda uue elu alguse peale

Tegevus: kokkusobitamine

Abivahendid: Koopiad lk 6

- Vaadake koos pilte. Kas lapsed tunnevad mõnda puud või seemet? Palu lastel panna vastavad puud ja seemned kokku. Vastused: *õunapuu 1D, mänd 2A, eukalüpt 3C, datlipalm 4B.*
- Kuidas kasvab seemnest puu? Milline on järjepidevus? Kas antud seeme võib kasvada ka mõneks teiseks puuks? Milliseid tingimusi on vaja, et puud kannaksid kvaliteetseid seemneid? Mis aitab noorel puul suureks ja tugevaks kasvada?
- Selgita, et lapsed vajavad suureks ja tugevaks kasvamiseks nii armastust kui head toitu. Kristlastest vanemad palvetavad palju oma laste eest ja Jumal kuuleb nende palveid.

LINK: Täna kuuleme loo palju armastatud beebist, kelle sünd oli palvevastus. Temast saab peale templis üleskasvamist suur prohvet.

A2 Soovitud asjad

Eesmärk: mõelda väärtuslikele asjadele

Tegevus: pingerea koostamine vastavalt väärtusele

Abivahendid: pliiatsid, paberid

- Enne tundi kirjuta paberitele asjad, mida su lapsed võiksid soovida. Näit. šokolaad, pall, jalgratas, jalgpallisärk, mobiiltelefon, lemmikbändi CD, uued kingad, oma tuba jne. Enne laste tulekut peida paberid ruumi ära, et lapsed saaksid neid tunni alguses ise üles otsida.
- Mida lapsed võiksid kõige enam tahta nendest asjadest? Palu lastel nummerdada asjad vastavalt soovile 1-10. Arvuta numbrid kokku ja vaata, mida kõige rohkem tahetakse.
- Kuidas aitab lemmik ese su elu paremaks muuta? Mis tunne on midagi väga-väga soovida? Mõningaid asju võtame väga loomulikult (perekond, sõbrad), aga need on ju ka väga tähtsad!
- Lasteta perekonnad igatsevad tihti kõige enam just last. Nii oli see ka piibliaegadel.

LINK: Hanna soovis saada last rohkem kui ükskõik mida muud elus.

A3 Tagajärgede mäng

Eesmärk: mõista probleemsete situatsioonide selgitamise vajadust

Tegevus: jutu kirjutamine

Abivahendid: A4 paberid ja pliiatsid

- Kirjutage kaheksarealine lugu. Peale iga rea täitmist peavad kõik lapsed oma teksti rea kinni voltima nii, et seda näha ei ole ning andma paberi oma vasakpoolsele naabrile.
 1. Loo peategelane.
 2. Kuidas nad oma jalga vigastasid?
 3. Tegevuse koht, kus nad istusid.
 4. Sõbra nimi, kes komistas väljasirutatud jalale.
 5. Mida ta komistades ütles?
 6. Mida ütles vigastatud jalaga laps? (näit. viisakas selgitus, miks jalg oli välja sirutatud)
 7. Mis oli vigastatud jalaga lapsele jala kiireks paranemiseks antud kingitus?
 8. Mida tegid sõbrad peale jala tervenemist?
- Lugege lugusid ja selgita, et jala väljasirutamise põhjusest aru saamine hoidis ära riiu tekke ja tugevdas sõprust.

A4 Perekonnapuu

Eesmärk: õppida tundma piiblitloo tagapõhja

Tegevus: perekonnapuu joonistamine

Abivahendid: paberid ja pliiatsid

- Joonista allpool kirjeldatud perekondade sugupuud:
„Elas kord mees Harri, kellel oli poeg Tommi. Tommi abiellus Anniga ja nendel oli palju lapsi.“
 (Lapsed võivad sind aidata selle pere lastele nimesid panna.) *„Sel ajal elas ka Priit. Tema naise nimi oli Hanna. Hannal ei olnud lapsi ja ta oli sellpärast väga õnnetu.“*
- Lapsed võivad nüüd joonistada oma perekonnapuu.

LINK: Selgita, et ka Hanna sai hiljem oma perekonna ja tema esimene poeg Saamuel oli neile väga kallis.

P1 Lähis-Idakad I

Tegevus: näidend

- Elkana külastab templit koos oma laste ja oma kahe naisega (*seleta siin kultuuritausta*). Templis teenisid preester Eeli kaks täiskasvanud poega.

1. vaatus templi läheduses

Elkana: Kas oleme kõik templisse minekuks valmis? Loodan, et me pole sel aastal midagi unustanud.

Peninna: Mina olen kõik oma kuus kotti kaks korda üle kontrollinud ja mu lapsed on kõik siin. Midagi ei ole unustatud. Hannal on ainult üks kott.

Hanna: Kuidas palun!?

Peninna: Sul on ainult ühte kotti vaja kuna Jumal ei ole sulle ühtegi last andnud!

Elkana: Peninna, jäta järele! Sa ei tohi Hannat pilgata. (*Hanna on silmnähtavalt kurb ja õnnetu*)

Elkana: Hanna, tule, me hakkame kohe sööma.

Hanna: Mul ei ole isu.

Peninna: Loomulikult sul ei ole! Sul ei ole kunagi vaja süüa kahe eest nagu minul! (*Hanna lahkub*)

Elkana: Peninna, see on juba liig! Hanna, kuhu sa lähed?

Hanna: Templisse, palvetama.

Elkana: Ära Peninna jutu pärast ärritu. Ma armastan sind väga, lastega või ilma lasteta.

Hanna: Ma tahan üksinda olla. Luba mul minna!

2. vaatus templis

Eeli: See läheb iga aastaga aina hullemaks! Inimestel ei ole tänapäeval enam üldse austust templi vastu! Nad tulevad siia purjus peaga. Seal on üks selline praegu. Vaadake seda vesiste silmadega naist, kõigub seal ühelt küljelt teisele! Kardan, et ta ei suuda isegi püsti seista!

Hanna: (*Põlvitades*) Kõigeväeline Jumal, palun, palun anna mulle poeg! Ma pühendan ta kogu eluks sulle! (*Jätkab vaikset palvetamist, suu liigub.*)

Eeli: Kuule, naine, kas sa oled purjus? Kui sa tahad templisse tulla, saa enne kaineks!

Hanna: Oh ei isand, ma ei ole purjus! Ma toon oma mured Issanda ette.

Eeli: Või nii, vabandust, mmm noh ... mine rahuga ... Ma olen kindel, et Iisraeli Jumal täidab su palve.

3. vaatus ühe aasta pärast templi läheduses

(*Eeli kaks poega lesivad rätikud ümber pea seotud.*)

Hofni: (*Purjus*) Kuule, Ph-ph-iiny, seal on see mees, kelle naine oli eelmisel aastal templis purjusena.

Piinehas: Jaah.

Hofni: Sel aastal ta ei tulnud. Ta sai lapse.

Piinehas: Jaah?!

Hofni: Ta tahab ilmselt, et isa hakkaks ta last kasvatama, nii kohe kui ta tohib süüa tugevat toitu.

Piinehas: Jaah.

Hofni: See tähendab ju, et see jõmpsikas hakkab meil siin jalus jooksmas.

Piinehas: Jaah.

Hofni: Kas sa midagi peale jaah'i ka ütled?

Piinehas: Jaah.

Hofni: Isa on täitsa arust ära, kui hakkab kellegi võõra last kasvatama.

Piinehas: Jaah, ta ei suuda isegi oma lapsi kasvatada! Hah-hah! (*Mõlemad naeravad kõvasti*)

Hofni: Pinny, kas sa oled kunagi mõelnud, et me elame valesi?

Piinehas: Mis sa silmas pead? Kas seda, et me hirmutame inimesi?

Hofni: Jah.

Piinehas: Ja kas ka seda, et käime kõigi nende naistega?

Hofni: Jah.

Piinehas: Muidugi on see vale!

Hofni: Aga mida me siis peaksime tegema? Rohkem veini jooma? (*Naeravad, kui prohvet siseneb*)

Prohvet: Võite praegu naerda, aga ühel päeval karistatakse teid selle kurjuse ja õeluse pärast.

Mõlemad pojad: Kes oled sina?

Prohvet: Ma olen prohvet ja mul on sõnum Jumalalt. Ta karistab teid kuna kasutate templit valesi.

Hofni: Ah või nii? Mida ta meiega teeb?

Prohvet: Te mõlemad surete samal päeval. (*Dramaatilised trummid*)

P2 Head ja pahad

Tegevus: nimekirja koostamine hea ja halva käitumisega tegelastest

Abivahendid: suur paberileht, pliiatsid

- Pane paber seinale, vasakule kirjuta pealkiri „Hea“ ja paremale „Halb“.
- Palu lastel lugu väga tähelepanelikult kuulata, et otsustada, kes tegelastest on head ja kes pahad.
- Jutusta 1 Saamueli 1, 2 peatüki lood oma sõnadega ümber (või loe need laste Piiblilugudest).
- Arutage ja kirjutage vastavad tegelased õigetesse tulpadesse paberil.

Ekstra idee: Loo jutustamiseks riieta end Hannaks. Näita lastele kuulsate inimeste beebipilte koos praegustega. Rääkige teistest beebidest Piiblis (lisak, Mooses, Ristija Johannes ja Jeesus).

J1 Jumala plaan minu eluks

Eesmärk: mõista, et Jumalal on plaan meie eluks

Tegevus: käsitöö

Abivahendid: A4 paberid, teip, käärid, viltpliiatsid

- Keera paber ümber kahe sõrme, moodustades kitsa 21 cm silindri. Kinnita teibiga.
- Moodusta viis oksa, lõigates kääridega ülevalt servast keskele.
- Hoia silindrit kahe sõrmega kinni ja kirjuta sellele sõnad: Jumalal on minu eluks plaan.
- Tõmba kääridega oksad välja.
- Palu lastel mõelda erinevaid asju, mida Jumal võiks tahta neil teha kui nad vanemaks saavad. Näit. erinevad erialad, erinevad ülesanded ühiskonnas või perekonna elus. Võibolla on nad head kuulajad või hoolitsevad vanade sugulaste eest.
- Kirjuta need ideed erinevatele okstele. Lõppu pane küsimärk, sest Jumal teab meie elu, meie ei tea. (Kui mõni laps arvab, et teab juba oma kutsumust ja et Jumal on juba temaga rääkinud, võta seda väga tõsiselt ja julgusta last.)

J2 Jumala plaan minu elu jaoks

Eesmärk: Jumalat ülistada

Tegevus: Hanna palve kordamine

- Kuidas Hanna ennast tundis? Keegi ei saa enam tema üle naerda. Ta oli lõhkemas headest uudistest ja tahtis Jumalat tänada tema headuse, võimsuse ja imelisuse eest.
- Loe 1Saamueli 2:1-3, 9, 10 rida realt, nii et lapsed kordaksid ridasid sinu järel:
 Mu süda rõõmutseb Issandas,
 Sest ma olen rõõmus sinu abi pärast
 Ükski pole nii püha kui Issand, sest ei ole muud kui sina,
 Ükski pole kalju nagu meie Jumal.
 Ärga rääkige üha nii kõrgilt, ärgu tulgu ülbust teie suudest!
 Sest Issand on kõikteadja Jumal ja tema uurib tegusid.
 Tema hoiab oma vagade jalgu, aga õelad peavad pimeduses vaikima,
 Sest ükski ei saa võimust omast jõust.
 Issanda vastu riidlejad kohkuvad, taevast müristab Kõigekõrgem.
 Issand mõistab kohut maailma äärtele, annab rammu oma kuningale.

J3 Kirglik palvetamine

Eesmärk: kogeda ja mõista tähtsate vajaduste eest palvetamist

Tegevus: vestlus, palvetamine

Abivahendid: paberid ja pliiatsid

- Too näiteid oma eestpalve teemadest. Julgusta lapsi rääkima oma muredest, millest nad sooviksid palvetada. Kristlased palvetavad üksteise eest ja hoolitsevad niimoodi üksteise eest.
- Palvetage kõikide nende asjade pärast, millest rääkisite.

